

Előszó

Ennek a kis kötetnek a címe két részből áll. Az első rész a tulajdonképpeni tartalom: *beszéd- és nyelvelemző szoftverek*. A második rész, a folytatás már szokatlanabb: *a versenyképességért és az esélyegyenlőségért*. Ráadásul még van egy alcím is: *HunCLARIN korpuszok és nyelvtechnológiai eszközök a bölcsészet- és társadalomtudományokban*. Ezeknek a címrészleteknek az egyes részei magyarázatra szorulnak.

A beszéd- és nyelvelemző szoftverek pontosan azok a számítógépeken futó megoldások, melyek az emberi beszéd vagy az ember által előállított szöveg nyelvészeti elemzését végzik abból a célból, hogy további szoftverek az így feldolgozott nyelvi információ segítségével a hangzó vagy leírt szövegekben kódolt információt minél hatékonyabban tovább tudják adni a számítógéppel dolgozó nem-nyelvész felhasználók számára.

A cím második részében megjelenő két szó, a *versenyképesség* és az *esélyegyenlőség* azt jelzi, hogy az efféle számítógépes nyelvészeti megoldások lehetővé teszik a napi feladatok hatékonyabb elvégzéséből következő versenyképesség-növekedést, ráadásul az ezeket az eszközöket használó, nyelvi, hallási vagy egyéb értelmezési nehézségekkel küzdő felhasználók kevésbé kerülnek hátrányba a beszéd- vagy szövegértelmezés során az ezekkel a problémákkal nem rendelkező embertársaikhoz viszonyítva.

Végül az alcímben szereplő *HunCLARIN* egy szervezet, a CLARIN nemzetközi számítógépes nyelvészeti hálózat magyar tagja, mely a hazai nyelvtechnológia minden fontos szereplőjét tömöríti. Ami különösen hatékonyrá teszi a működését, az az, hogy a tagintézményeiről, melyek kutatócsoportok és vállalkozások – nyelvészeti szakkifejezéssel – azt lehet elmondani, hogy komplementer disztribúcióban vannak, azaz alig van egymást átfedő kutatási terület. Ennek az egymást jól kiegészítő közösségnek a fóruma volt az az esemény is, melynek írásos anyagait adjuk közre ebben a kötetben.

Prószéky Gábor